

ERP – PRIMJER PREGLEDA MODULA I METODOLOGIJE IMPLEMENTACIJE

Mario Dalponte, dipl. oec.

Omega software d.o.o.

Voditelj NAV/MS BC odjela

ERP sustavi su sve zastupljeniji na tržištu. Razlog je jednostavan: poduzećima olakšavaju poslovanje i ubrzavaju poslovne procese te donošenje odluka. Istovremeno, odluka o implementaciji ERP sustava se ne smije donositi ishitreno, budući da se radi o zahtjevnom i dugotrajnom procesu. Microsoft Dynamics 365 Business Central primjer je sveobuhvatnog ERP-a zajamčene kvalitete i globalne primjene. Jednostavno se implementira pomoću *Sure Step* metodologije. Zahvaljujući intuitivnom sučelju koji podsjeća na druge Microsoft alate, obuka korisnika je brza. Microsoft Dynamics 365 Business Central može se primijeniti na sve vrste projekata te sadrži veliki izbor modula koji pokrivaju sve poslovne potrebe.

Razvoj ERP-a

ERP (eng. *Enterprise Resource Planning*) je kratica koja označava integrirano upravljanje poslovnim procesima. No, navedena se kratica najčešće koristi kada se govori o aplikacijama – softverima koji omogućuju spomenuto upravljanje. I prije pojave ERP-a poduzeća su koristila sustave za upravljanje poslovanjem. U početku je stvoren EOQ (eng. *Economic Order Quantity*), model za planiranje proizvodnje. Zatim su osmišljeni MRP i MRP II (eng. *Material Requirements Planning*). Potonji je prvi omogućio upravljanje financijama, ljudskim resursima, itd. Naziv ERP prvo se spominje u devedesetim godinama: tada je fokus bio na velikim poduzećima, vladinim organizacijama i neprofitnim organizacijama. S vremenom su se funkcije ERP sustava širile te su ih i manja poduzeća počela implementirati. Danas je to industrija softvera vrijedna više milijardi dolara za sve poslovne potrebe.

U ovom će se radu prezentirati značajke Microsoft Dynamics 365 Business Central ERP sustava, odnosno kako se implementira, što je *Sure Step* metodologija te koji se sve moduli mogu implementirati. Bit će objašnjeno zašto je Microsoft Dynamics 365 Business Central odličan odabir za sva poduzeća koja traže pouzdan ERP, jednostavan za korištenje te je prilagođen njihovim potrebama.

1. Implementacija Business Central ERP-a

Odluka o odabiru i implementaciji ERP sustava za poduzeće nije laka i ne smije se donositi ishitreno. Implementacija ERP sustava je dugotrajan proces velikih razmjera koji donosi promjene u svaki aspekt poslovanja. Ipak, koristi nadilaze rizike. ERP sustavi omogućuju integraciju poslovnih procesa, što štedi vrijeme i novac te omogućuje brže donošenje odluka. Stoga je potrebno pažljivo proučiti što svako rješenje donosi, u svrhu procjene koje je najbolje za poslovanje. Neovisno čime se poduzeće bavi, ono što zasigurno želi od ERP sustava jest da bude pouzdan, siguran, i jednostavan za korištenje. U ovom će se radu predstaviti Microsoft Dynamics 365 Business Central kao optimalno rješenje za sve vrste poslovanja.

Uvođenjem bilo kojeg Microsoftovog programa korisnik može biti siguran da uvodi kvalitetu u poslovanje. Posebno, iza Microsoft Dynamics 365 Business Centrala stoje godine rada i iskustva. Naime, Microsoft je još 2002. godine kupio softversko rješenje Navision te ga je 2005. rebrendirao kao Microsoft Dynamics NAV. Sam Navision ima dugu povijest: prva verzija je stvorena već 1987. te se konstantno razvijala sve do 2018. godine. Microsoft Dynamics 365 Business Central pušten je tada u promet, izgrađen na temeljima funkcionalnosti i isku-

” Microsoft Dynamics 365 Business Central je lako naučiti koristiti zahvaljujući njegovom provjerenom dizajnu

stva prethodnog NAV-a. Dodatno, Microsoft Dynamics 365 Business Central automatski se ažurira svakog mjeseca u svrhu pružanja najbolje moguće usluge svojim korisnicima.

Dakako, uvođenje bilo kakve novosti u poslovanje, pa i novog ERP sustava, ne prolazi bez izazova, od potencijalnog usporavanja poslovanja do utrošenog vremena na obuku radnika. Promjene u načinu poslovanja mogu stvoriti otpor kod zaposlenika. Stoga, ako se uz uvođenje novog ERP sustava odabere onaj koji korisnicima djeluje potpuno nepoznato, moguće je naići na još veći otpor. Ovaj ERP izgledom podsjeća na ostale Microsoft alate (Excel za tablice, izgled sličan sučelju Windowsa 10, itd.) koji se koriste u svakodnevnom radu. Microsoft Dynamics 365 Business Central je lako naučiti koristiti zahvaljujući njegovom provjerenom dizajnu. Obuka budućih korisnika stoga je brza i sastavni je dio implementacije. Uz to, dodatna prednost Microsoft Dynamics 365 Business Centrala je što kod implementacije korisnik ne ovisi o izabranom partneru, već ako nije zadovoljan suradnjom, može odabrati drugog.

2. Microsoft Dynamics Sure Step metodologija

Microsoft Dynamics Sure Step metodologija sveobuhvatna je metodologija kojom se implementira Microsoft Dynamics 365 Business Central ERP sustav. Implementacija tako opsežnog i zahtjevnog sustava može sa sobom donijeti visoke troškove te rizike za partnere i za klijente. Zbog toga je Microsoft uveo ovu metodologiju implementacije kako bi olakšao sam proces te partnerima omogućio brzo rješavanje problema. Zahvaljujući Sure Step metodologiji, implementacije se završavaju uspješno, na vrijeme i ostaju unutar budžeta.

2.1. Što je Sure Step metodologija?

Sure Step metodologija opisuje standardizirane procese kojima se implementira Microsoft Dynamics 365 Business Central sustav. Sure Step se sastoji od općenite metodologije s dodatnim, posebnim dijelovima za svaki Microsoft Dynamics proizvod. Sadržajno, u pitanju su detaljni opisi faza i aktivnosti koje je potrebno pratiti kako bi se uspješno dovršio svaki stupanj određene implementacije. Sure Step također sadrži predloške, alate i linkove koji vode na dodatne materijale koji se mogu pronaći izvan Sure Step programa.

2.2. Na kakve se projekte može primijeniti?

Sure Step metodologija se može primijeniti na sve vrste projekata:

- **Standardni** (eng. *Standard*) - koristi se u svrhu implementacije Microsoft Dynamics 365 Business Central ERP sustava na jednoj lokaciji, sa specifičnim značajkama te srednje kompleksnim do kompleksnim prilagođavanjima
- **Brzi** (eng. *Rapid*) - koristi se kako bi se implementirao Microsoft Dynamics 365 Business Central sustav u situacijama s ograničenim područjem primjene u kojima se zahtijeva implementacija osnovnih značajki i/ili kada se poslovni procesi klijenta ne smatraju kompleksnima
- **Enterprise** - koristi se kada se implementacija Microsoft Dynamics 365 Business Central ERP sustava provodi u kompleksnim slučajevima ili u slučaju globalnih organizacija/organizacija s više poslovnih lokacija
- **Agilni** (eng. *Agile*) - ova vrsta projekta se koristi za srednje kompleksne do kompleksne implementacije na jednoj lokaciji. Ovim projektom klijenti imaju veću kontrolu nad konačnim proizvodom jer mogu promijeniti smjer razvoja rješenja te same implementacije.
- **Nadogradnja** (eng. *Upgrade*) - koristi se kako bi se postojeća verzija Microsoft Dynamics 365 Business Central rješenja nadogradila na iduću verziju.

2.3. Koje su faze Sure Step metodologije?

Sure Step metodologija dijeli se na šest glavnih i dvije dodatne faze. Glavne faze su:

- 1. Dijagnostika** - u ovoj se fazi analiziraju poslovni procesi klijenta na visokoj razini, započinje se projekt te se dogovaraju pristup i opseg projekta.
- 2. Analiza** - u fazi analize identificiraju se poslovni procesi u svrhu boljeg razumijevanja istih te samog poslovanja.
- 3. Dizajn** - u ovoj fazi se pronalazi način kako implementirati postojeće procese i potrebe klijenta u Microsoft Dynamics 365 Business Central. Ako u ovoj fazi postoji više mogućih rješenja, potrebno je odabrati najbolju strategiju za konkretni slučaj.
- 4. Razvoj** - najveći dio rada na programiranju se odvija u ovoj fazi. Adaptiraju se postojeće značajke te se stvaraju nove. Svaka se značajka testira, a zatim se provodi sigurnosna provjera. Faza razvoja je gotova kada je većina značajki testirana.
- 5. Uvođenje** - u ovoj fazi ERP sustav se postavlja kod korisnika te se radi obuka ključnih korisnika. Također se provode testiranja po određenim korisničkim scenarijima na razini sustava. Radi se i migracija matičnih podataka. Uvođenje je gotovo kada se ispune tri uvjeta: sustav je pokrenut, sva testiranja su uspješno završena te je napravljena konačna migracija matičnih podataka.
- 6. Produkcijski rad** - faza rješavanja otvorenih pitanja i finaliziranja projekta. Nakon završetka projekta korisniku

se nastavlja pružati stalna podrška (za aktivnosti nastale nakon završetka projekta, a koje uključuju korisnika).

Dvije dodatne faze za koje Sure Step metodologija nudi podršku su **optimizacija** (analiza sustava kako bi se odredilo kako ga optimizirati za najbolje performanse) i **nadogradnja** (spomenuta u prethodnom paragrafu).

Sure Step je metodologija koju je moguće pratiti u svim slučajevima i za sve vrste implementacije. Uz Sure Step, implementacija Microsoft Dynamics 365 Business Central ERP sustava brza je i kvalitetna, s minimalnim rizicima i smanjenim troškovima, što rezultira većim zadovoljstvom krajnjeg korisnika.

3. Microsoft Dynamics 365 Business Central moduli

Nakon općenitog pregleda Microsoft Dynamics 365 Business Centrala i Sure Step metodologije, moramo odgovoriti na pitanje: što Microsoft Dynamics 365 Business Central konkretno nudi? Ovisno o vrsti poslovanja, može se javiti potreba za različitim značajkama. Korisnik treba pratiti proizvodnju i stanje u skladištu? Korisnik treba imati računovodstvo pod kontrolom kako mu se ne bi dogodile greške? Implementacijom Microsoft Dynamics 365 Business Central rješenja, korisnik će dobiti sve što treba na jednom mjestu. Može birati između više dostupnih modula te ih kasnije proširivati u skladu s potrebama. U nastavku će biti navedeno nekoliko glavnih Microsoft Dynamics 365 Business Central modula.

3.1. Financije i računovodstvo

Microsoft Dynamics 365 Business Central prvenstveno je softver za financijsko upravljanje pa je stoga ovaj modul temelj ERP rješenja. Modul Financije olakšava donošenje boljih odluka za poduzeće. Preko povezanih izvješća, analitika i Microsoft Power BI platforme moguće je pristupiti svim potrebnim podacima iz raznih odjela (financije, prodaja, nabava i slično). Sve dostupne informacije mogu se podijeliti s računovođom na potpuno siguran način. Program nudi mogućnost poslovanja s više valuta, praćenja dugotrajne imovine te upravljanja bankovnim računima. Sve transakcije koje imaju financijski učinak automatski se unose u glavnu knjigu, npr. unos računa u knjigu izlaznih ili ulaznih računa. Moguće je upravljati računovodstvom više poduzeća te iskoristiti mogućnost predviđanja budućih novčanih tokova.

3.2. Prodaja i marketing

Omogućava povezivanje odjela prodaje i marketinga, što skraćuje vrijeme između ponude i izvršene prodaje. S Microsoft Dynamics 365 Business Centralom može se odgovoriti na upite i slati ponude izravno iz Outlooka. Može se upravljati svakim klijentom zasebno: jednostavno se

unesu svi podaci (sustav upozorava u slučaju duplog unosa) i personalizira pristup. Moguće je spremirati sve interakcije, primjerice ponude i sastanke te zabilježiti poslane i primljene mailove. Klijenti se mogu podijeliti u kategorije kako bi se organizirale ciljane prodajne kampanje te, ako se radi o inozemnim klijentima, kako bi im se poslali dokumenti na njihovom jeziku i u njihovoj valuti. Sve navedeno će također uvelike olakšati praćenje pošiljki, primjenu cijena i popusta, organiziranje slanja i povrata proizvoda.

3.3. Nabava

Modul Nabava omogućuje kompletno praćenje stanja zaliha. Zahvaljujući ovom modulu, moguće je upravljati minimalnim i maksimalnim količinama zaliha te prebacivati zalihe tamo gdje je korisniku potrebno i predvidjeti trenutak u kojem će trebati popuniti zalihe. Postoji mogućnost vođenja prijedlozima samog sustava i korištenje predviđanja prodaje kako bi korisnik automatski stvorio narudžbe. Na jednom mjestu korisnik će imati sve dokumente vezane za nabavu, od zahtjeva za nabavu pa do ulazne fakture. Svi dokumenti su međusobno povezani, tako da čim se krene ispunjavati jedan dokument, prethodni dokumenti su odmah dostupni. Nabava dopušta spremanje potencijalnih dobavljača kojima se mogu slati upiti. Ponude dobavljača mogu se pretvoriti u narudžbe.

3.4. Skladišno poslovanje

Modul Skladišno poslovanje uvodi savršeni red u skladište. Roba se može unijeti u Microsoft Dynamics 365 Business Central na način koji odražava stvarno stanje skladišta te tako optimizira prostor u skladištu. Microsoft Dynamics 365 Business Central može dati preporuku gdje pomaknuti robu kako bi se dobilo više prostora i ubrzala procedura slanja pošiljaka. Podaci su uvijek dostupni u stvarnom vremenu, što znači da u svakom trenutku korisnik zna gdje se pojedini artikl nalazi. Ovaj modul podržava i prienosne terminale – moguće ih je spojiti s Microsoft Dynamics 365 Business Centralom kako bi se nakon skeniranja robe na njima vidjele upute vezane uz najbolje mjesto za skladištenje i druge korisne informacije. Modul Skladišno poslovanje ubrzava skladišne poslove i istovremeno osigurava točnost.

3.5. Proizvodnja

Proizvodna poduzeća se susreću s mnogim izazovima. Kupci žele što više proizvoda u što manje vremena i za što manju cijenu. Kako bi poslovanje bilo uspješno, poduzeće mora biti konkurentno na tržištu. Na sreću, Microsoft Dynamics 365 Business Central i u ovom slučaju može pomoći. Od planiranja do distribucije, modul Proizvodnja pruža sve što je potrebno za praćenje proizvodnje, neovisno o njezinoj veličini i vrsti. Sustavu se može dopustiti da automatski isplanira proizvodnju ili korisnik to može

odraditi ručno. Omogućena je izrada sastavnice sa svim potrebnim dijelovima za proizvodnju gotovog proizvoda. Takve sastavnice mogu se koristiti i kako bi se obnovile zalihe. Ako se radi po *assemble-to-order* sistemu, moguće je jednostavno povezati se s narudžbama i provjeriti što nedostaje u proizvodnji. Modul Proizvodnja omogućava unos strojeva kao radnih jedinica, praćenje kapaciteta i spremanje informacija o proizvodnji (npr. vrijeme trajanja, postotak škarta, vrijeme pripreme strojeva). Praćenje troškova proizvodnje je jednostavno te je iznose moguće ažurirati po potrebi, kao u Excel dokumentu. Uvidom u podatke koje Microsoft Dynamics 365 Business Central pruža, lako se rješavaju problemi prije nego što uzrokuju zastoj proizvodnje. Najbitnije od svega - Microsoft Dynamics 365 Business Central modul Proizvodnja moguće je implementirati bez ikakvih zastoja u procesu proizvodnje.

3.6. Servisi

Microsoft Dynamics 365 Business Central u modulu Servisi daje potpun uvid u servisne zadatke i količinu posla. Stoga je jednostavno radnicima dodjeljivati posao, imajući u vidu njihovu dostupnost i stanje zaliha. Također je dostupan i potpuni pregled stanja konkretnog servisa. Microsoft Dynamics 365 Business Central omogućuje praćenje servisnih ugovora: moguće je spremati podatke o ugovorima i odrađenim servisima, pratiti garancije za rezervne dijelove, stvoriti ponude za potpisivanje ugovora o servisiranju. Moguće je unijeti podatke o odrađenim popravcima, uključujući iskorištene proizvode i cijenu rada. Microsoft Dynamics 365 Business Central nudi i opciju postavljanja i praćenja cijena servisiranja te stvaranja grupa cijena prema željenim kriterijima: time se pravilna cijena automatski dodjeljuje poslu koji odgovara unesenim kriterijima.

3.7. Upravljanje projektima

Microsoft Dynamics 365 Business Central pomaže i u vođenju projekata: sve što korisniku treba nalazi se u modulu Upravljanje projektima. Korisnik može pratiti resurse i troškove, a resurse podijeliti na rad i opremu kako bi ih lakše dodjeljivao odabranom projektu u određenom vremenskom periodu. Microsoft Dynamics 365 Business Central omogućava stvaranje plana u kojem je stalan uvid u stanje budžeta i napredovanje samog projekta. Ako projekt sadrži više zadataka, moguće je za svaki napraviti zasebni budžet. Praćenjem nastalih troškova mogu se izraditi računi za iskorišteni materijal, utrošene sate i ostale naknade.

Donošenje odluke o implementaciji

U današnje vrijeme, ERP sustavi uvelike olakšavaju poslovanje i daju prednost nad konkurencijom koja ih ne koristi. Ipak, odabir i implementacija ERP sustava nije jednostavan postupak. No, određena saznanja mogu pomoći poduzeću u donošenju odluke. Microsoft Dynamics 365 Business Central je rješenje koje se lako uvodi i jednostavno je za korištenje. Obuka za korištenje programa završava brzo i iznimno uspješno. Microsoft Dynamics 365 Business Central pokriva sve aspekte poslovanja, olakšava pristup ključnim informacijama i omogućava kompletan uvid u aktivnosti poduzeća. Ovisno o poslovnim potrebama, korisnici implementiraju samo one module koji ih zanimaju. Microsoft Dynamics 365 Business Central omogućuje donošenje preciznih odluka koje se temelje na činjenicama i realnim brojkama. Ukratko, Microsoft Dynamics 365 Business Central brzo će se i jednostavno implementirati u poduzeće i promijeniti način na koji je do sada radilo - na bolje.

Literatura

Dynamics 365 Business Central Capabilities, Microsoft, dostupno na: <https://dynamics.microsoft.com/en-us/business-central/capabilities/>, pristupljeno: 27.1.2021.

Dynamics 365 Business Central Functionality & Features, The 365 People, dostupno na: <https://the365people.com/dynamics-365-business-central-functionality>, pristupljeno: 27.1.2021.

Get Serious About Your Business with Dynamics 365 Business Central, BEterna, dostupno na: <https://www.be-terna.com/insights/get-serious-about-your-business-with-dynamics-365-business-central>, pristupljeno: 28.1.2021.

History of Microsoft Dynamics 365 Business Central & Dynamics GP, Dynamics Business Solutions, dostupno na: <https://www.dynamics.ae/history-of-microsoft-dynamics-365-business-central-dynamics-gp/>, pristupljeno: 21.1.2021.

Microsoft Dynamics 365 Business Central Capability Overview, TMC Technology Management Concepts, dostupno na: <https://abouttmc.com/dynamics-365-business-central/features-capabilities-and-applications/>, pristupljeno: 27.1.2021.

Microsoft Sure Step, Alphavima, dostupno na: <https://alphavima.com/microsoft-sure-step/>, pristupljeno: 21.1.2021.

McCue, I. [2021.] *What is ERP (Enterprise Resource Planning)?*, Oracle NetSuite, dostupno na: <https://www.netsuite.com/portal/resource/articles/erp/what-is-erp.shtml>, pristupljeno: 21.1.2021.

Reid, D. [2015.] *Microsoft Dynamics Sure Step Methodology*, Sysco Software, dostupno na: <https://www.sysco-software.com/microsoft-dynamics-sure-step/>, pristupljeno: 21.1.2021.

Skelton, A. [2018.] *The Microsoft Dynamics Sure Step Methodology*, Mercurius Information Technology, dostupno na: <https://www.mercuriusit.com/the-microsoft-dynamics-sure-step-methodology/>, pristupljeno: 21.1.2021.

Sure-Step methodology, Azure, dostupno na: https://www.azure-it.com/services/sure-step-methodology/#slider-block_5e7b4de2d2ebc-2, pristupljeno: 21.1.2021.

Timeline, The 365 People, dostupno na: <https://the365people.com/about/timeline>, pristupljeno: 22.1.2021.

What is Dynamics 365 Business Central Essentials?, Gestisoft, dostupno na: <https://gestisoft.com/en-ca/what-is-dynamics-365-business-central-essentials/>, pristupljeno: 30.1.2021.

**IMAMO RJEŠENJE ZA VAŠE
EFIKASNO POSLOVANJE!**

ERP

Microsoft Dynamics 365 Business Central

- implementacija složenih projekata sa MS BC-om
- prilagodba sustava potrebama svakog pojedinog klijenata
- ERP rješenje koje se koristi u čitavome svijetu namijenjeno malim i srednjim tvrtkama sa dodatno prilagođenim modulima za proizvodna poduzeća, te poduzeća koja se bave projektima u građevinarstvu i servisima
- mogućnost promjene tvrtke održavatelja sustava uz zadržavanje postojećeg ERP sustava
- rješenje prilagođeno zakonskim propisima Republike Hrvatske

...

OBRATITE NAM SE S POVJERENJEM

sa svim pitanjima o Implementaciji Microsoft Dynamics 365 Business Central ERP sustava

sales@omega-software.hr